



ประเด็นเศรษฐกิจ ในรอบปี 2553

สาขนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประเด็นสำคัญในรอบปี 2553

เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้ดี แม้เผชิญกับปัจจัยลบหลายด้านตลอดปี ทั้งความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก ปัญหาการเมืองภายในประเทศ ความผันผวนของค่าเงินบาท รวมทั้งภัยธรรมชาติต่างๆ แต่ด้วยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ประกอบกับการดำเนินนโยบายการคลังและการเงินที่ผ่อนคลาย ทำให้เศรษฐกิจไทยในปี 2553 เติบโตได้สูงถึงร้อยละ 7.8 จากการส่งออกการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายในประเทศที่ขยายตัวดี

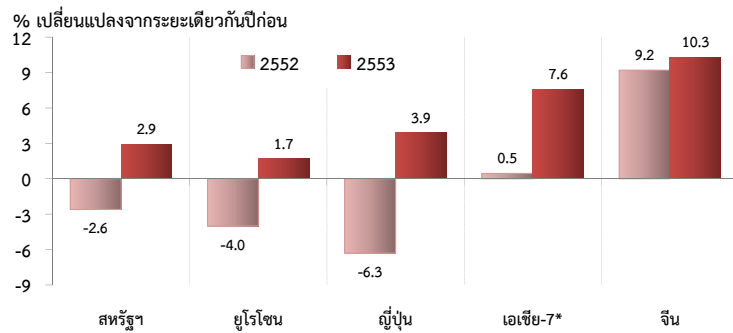
- กิจกรรมทางเศรษฐกิจได้รับผลกระทบในวงจำกัดจากการชุมนุมทางการเมืองในเดือนเมษายน-พฤษภาคม ยกเว้นการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดแต่สามารถฟื้นตัวได้เร็วหลังจากเหตุการณ์คลี่คลายทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปีสูงสุดเป็นประวัติการณ์
- ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ทำให้ราคาสูงขึ้น ส่งผลดีต่อรายได้เกษตรกร ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริโภคในประเทศ
- รัฐบาลดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่องทั้งจากงบประมาณปกติและการกู้เพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยเข้มแข็ง รวมทั้งมาตรการลดค่าครองชีพให้กับประชาชน เช่น การตรึงราคาพลังงาน และการอุดหนุนค่าสาธารณูปโภค
- คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) ได้ออกมาตรการกำกับดูแลสินเชื่อที่อยู่อาศัย เพื่อให้สถาบันการเงินระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัย หลังจากตลาดอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะอาคารชุดในปี 2553 เติบโตสูงมาก
- อัตราเงินเฟ้อกลับมาเป็นบวกจากที่ติดลบในปีก่อนจากเศรษฐกิจที่ขยายตัวดีต่อเนื่องและจากต้นทุนที่สูงขึ้นทั้งวัตถุดิบและค่าจ้าง ทำให้ผู้ผลิตเริ่มทยอยปรับราคาสินค้าขึ้น
- คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ลดการผ่อนคลายนโยบายการเงินตั้งแต่เดือนกรกฎาคม เพื่อสร้างสมดุลในระบบเศรษฐกิจ หลังประเมินว่าเศรษฐกิจเติบโตอย่างแข็งแกร่งและแรงกดดันด้านเงินเฟ้อสูงขึ้น โดยทั้งปี 2553 กนง. ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 3 ครั้ง รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.75 ต่อปี ทำให้ ณ สิ้นปี 2553 อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ร้อยละ 2.00 ต่อปี
- เงินบาทแข็งค่าขึ้นสอดคล้องกับค่าเงินของประเทศในภูมิภาคจากเงินทุนไหลเข้า ซึ่งเป็นผลของเศรษฐกิจที่อ่อนแอและนโยบายการเงินผ่อนคลายของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก รวมทั้งปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจไทยที่เข้มแข็ง แต่มูลค่าการส่งออกยังขยายตัวได้ร้อยละ 28.5 สะท้อนความสามารถในการปรับตัวของผู้ส่งออก

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2553

เศรษฐกิจไทยสามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวชัดเจนหลังจากหดตัวในปี 2552 นำโดยเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย สำหรับเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักนั้น เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาฟื้นตัวชัดเจนจากการกระตุ้นภาครัฐ ขณะที่การฟื้นตัวของยุโรปและญี่ปุ่นยังมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกปี 2552 และ 2553



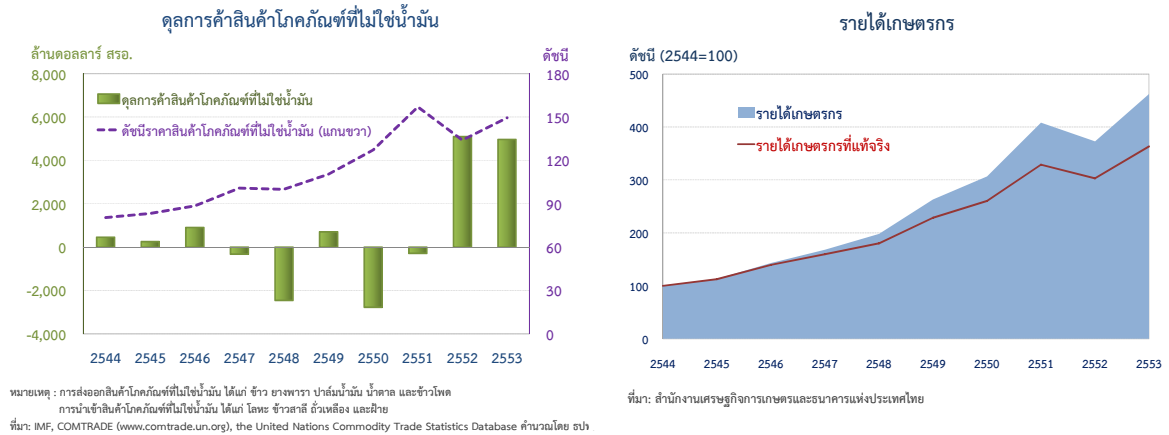
หมายเหตุ: * คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย 7 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์ และฮ่องกง

ที่มา: Bureau of Economic Analysis, US Department of Commerce, Eurostat, Cabinet Office of Japan, CEIC และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

ความแตกต่างในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจทั้ง 2 กลุ่ม ส่งผลให้เงินทุนไหลเข้ากลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่รวมทั้งภูมิภาคเอเชียค่อนข้างมาก เป็นผลให้เงินในภูมิภาคแข็งค่ารวมถึงเงินบาท ซึ่งแข็งค่าขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 10.6 เทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ.

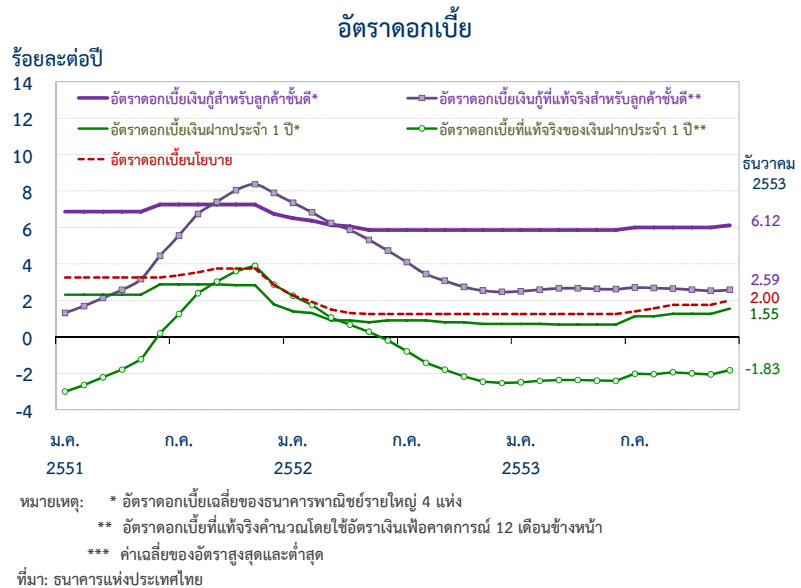
แม้ค่าเงินบาทจะแข็งขึ้น แต่เศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัว ส่งผลให้การส่งออกของไทยขยายตัวร้อยละ 28.5 โดยเป็นการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศที่ไม่ใช่กลุ่มอุตสาหกรรมหลักมากขึ้น เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีจำนวนสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 16.0 ล้านคน โดยเป็นการขยายตัวของนักท่องเที่ยวจากจีน รัสเซีย และเกาหลีใต้ เป็นสำคัญ สะท้อนความสามารถในการปรับตัวของผู้ประกอบการที่สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากความแตกต่างในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกได้

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และความต้องการพลังงานทดแทนจากพืชพลังงาน ประกอบกับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นหลายแห่งทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้น โดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน ทั้งนี้ ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ไม่ใช่น้ำมันเฉลี่ยทั้งปีปรับตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 21.4 เมื่อประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่เกินดุลสินค้าโภคภัณฑ์ที่ไม่ใช่น้ำมัน จึงส่งผลดีต่อรายได้เกษตรกร แม้ปริมาณผลผลิตได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติดังกล่าว โดยรายได้เกษตรกรในปีนี้ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 24.0



เศรษฐกิจในประเทศได้รับแรงกระตุ้นจากภาครัฐทั้งนโยบายการเงินและการคลัง

นโยบายการเงินอยู่ในระดับที่ผ่อนคลายตลอดทั้งปี แม้ว่าในช่วงครึ่งหลังของปี กนง. จะทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย หลังความไม่แน่นอนของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยลดลงเป็นลำดับ แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนที่แท้จริงยังคงติดลบถึงร้อยละ 1.83 ณ สิ้นปี 2553



□ สำหรับนโยบายการคลัง รัฐบาลยังคงกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง ทั้งจากงบประมาณปกติที่ขาดดุล 350 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.5 ต่อ GDP และ การใช้จ่ายเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยเข้มแข็ง 219 พันล้านบาท รวมทั้งมีมาตรการลดค่าครองชีพให้กับประชาชน เช่น การตรึงราคาพลังงาน และการอุดหนุนค่าสาธารณูปโภค นอกจากนี้ ทิศทางนโยบายการคลังในปีงบประมาณ 2554 ยังกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง โดยจัดทำงบประมาณขาดดุล 420 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.9 ต่อ GDP และจากการคาดการณ์รายได้ที่จะเพิ่มขึ้น ทำให้มีการจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมอีกจำนวน 100 พันล้านบาท

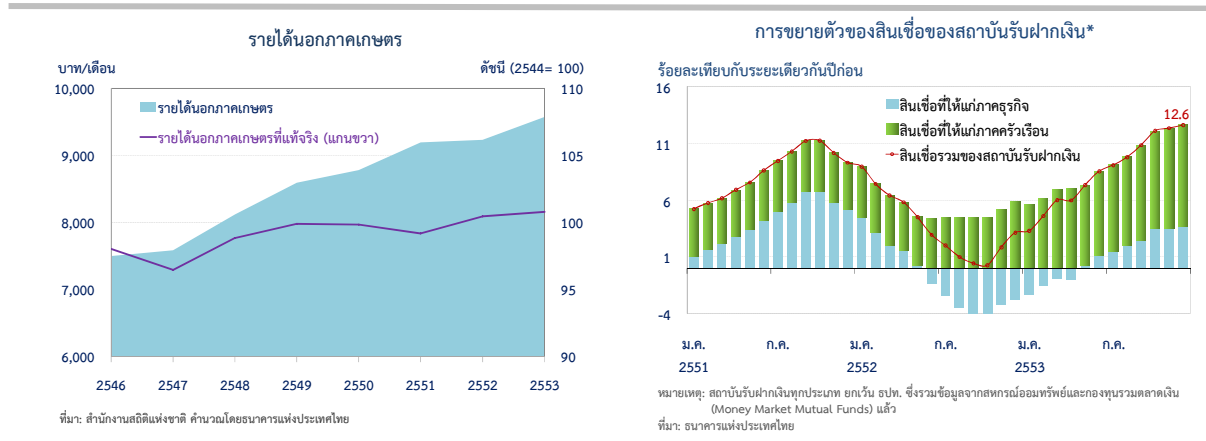
ดุลงบประมาณ

ปีงบประมาณ (หน่วย: พันล้านบาท)	2551	2552	2553	2554	2555
ดุลในงบประมาณตามเอกสารงบประมาณ	-165	-347	-350	-400*	-350
ร้อยละต่อ GDP	-1.8	-3.9	-3.5	-3.7	-3.0
ดุลในงบประมาณตามเอกสารงบประมาณ + ไทยเข้มแข็ง	-165	-362	-569	-473	-388
ร้อยละต่อ GDP	-1.8	-4.1	-5.7	-4.4	-3.3

หมายเหตุ: *การขาดดุลงบประมาณตามเอกสารงบประมาณ อยู่ที่ 420 พันล้านบาท อย่างไรก็ตามจากรายได้ที่คาดว่าจะจัดเก็บได้เพิ่มขึ้น 120 พันล้านบาท จึงจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม 100 พันล้านบาท ทำให้งบประมาณขาดดุล 400 พันล้านบาท
ที่มา: เอกสารงบประมาณ และประมาณการการเบิกจ่ายเงินกู้ไทยเข้มแข็งโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

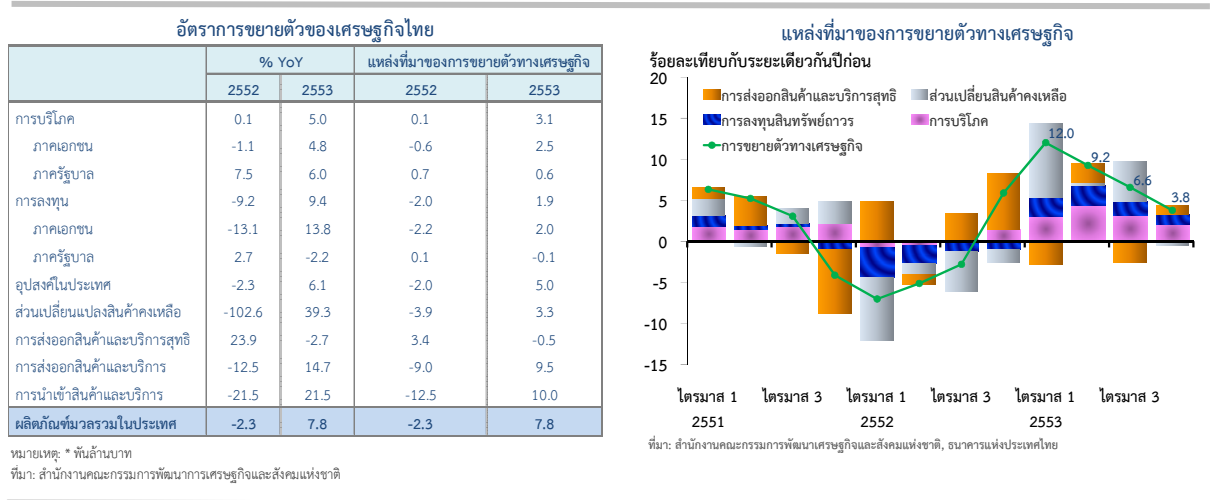
การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการกระตุ้นจากภาครัฐส่งผลให้การใช้จ่ายในประเทศ การผลิต และการลงทุนกลับเข้าสู่ระดับปกติ

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการกระตุ้นจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจ้างงานและชั่วโมงการทำงานเพิ่มขึ้น เมื่อประกอบกับรายได้ภาคเกษตรที่สูงขึ้น และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่กลับมาฟื้นตัว ทำให้การใช้จ่ายในประเทศขยายตัวร้อยละ 6.1 จากที่หดตัวร้อยละ 2.3 ในปีก่อน และสินเชื่อของสถาบันรับฝากเงินขยายตัวร้อยละ 12.6 จากที่ขยายตัวร้อยละ 3.1 ในปีก่อน



การใช้จ่ายทั้งในประเทศและการส่งออกที่ดีขึ้น ส่งผลให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 13.9 จากที่หดตัวร้อยละ 6.1 ในปีก่อน ผลักดันให้อัตราการใช้กำลังการผลิตในหลายอุตสาหกรรมตึงตัวขึ้น โดยเฉพาะในหมวดยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อาหาร และอุตสาหกรรมเชื่อมโยง ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 13.8 หลังจากหดตัวร้อยละ 13.1 ในปีก่อน

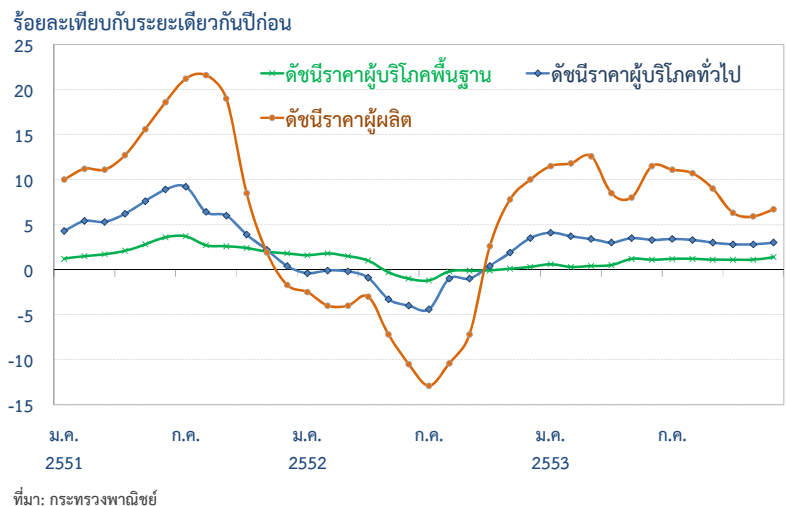
กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่ดีขึ้นทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน จากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งของไทย ส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2553 ขยายตัวได้ร้อยละ 7.8 แม้เผชิญกับปัจจัยลบหลายด้าน ตลอดปี ทั้งความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก ปัญหาการเมืองภายในประเทศ ความผันผวนของค่าเงินบาท รวมทั้งภัยธรรมชาติต่างๆ



แรงกดดันเงินเพื่อทยอยเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น

ปัจจัยการผลิตตั้งตัวขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบต่อราคาวัตถุดิบ ราคาน้ำมัน และค่าจ้างแรงงาน ทำให้เริ่มเห็นการส่งผ่านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นไปยังราคาสินค้า แม้ทางการจะขอความร่วมมือผู้ประกอบการให้ชะลอการขึ้นราคาสินค้าตลอดทั้งปี 2553 ก็ตาม โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปกลับมาเป็นบวกร้อยละ 3.3 จากที่ติดลบร้อยละ 0.9 ในปีก่อน

ดัชนีราคา

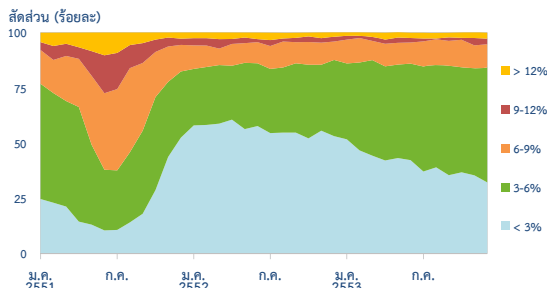


เศรษฐกิจไทยในปี 2554 ยังขยายตัวต่อเนื่อง ภายใต้แรงกดดันด้านราคาที่มีมากขึ้น

เศรษฐกิจไทยในปี 2554 จะขยายตัวได้ต่อเนื่องในเกณฑ์ปกติที่ร้อยละ 3.0-5.0^{1/} จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการใช้จ่ายที่ยังคงมีแรงสนับสนุนจากรายได้และความเชื่อมั่นของประชาชนที่ดี ประกอบกับสินเชื่อที่ยังเอื้อต่อการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ขณะที่แรงกดดันด้านราคาจะทยอยเพิ่มขึ้นตามต้นทุนและการขยายตัวของการใช้จ่ายในประเทศ สะท้อนจากการคาดการณ์ต้นทุนและเงินเฟ้อของผู้ประกอบการที่สูงขึ้นต่อเนื่อง โดย กนง. คาดว่าอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานและอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0-3.0^{1/} และ 2.5-4.5^{1/} ตามลำดับ

การคาดการณ์ราคาสินค้าและบริการที่เป็นต้นทุนใน 12 เดือนข้างหน้า

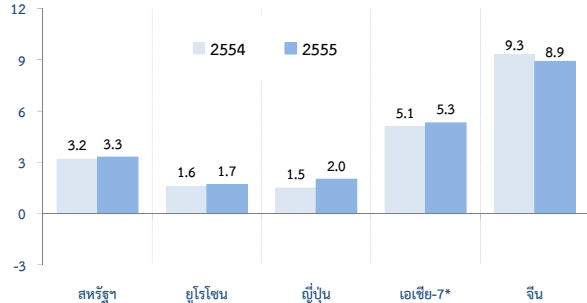
ร้อยละ	<3%	3-6%	6-9%	9-12%	>12%	ค่าเฉลี่ย
ธ.ค. 53	32.2	52.0	10.5	2.5	2.7	4.7



ที่มา: การสำรวจผู้ประกอบการ เดือนมกราคม 2554, ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกปี 2554 และ 2555

% เปลี่ยนแปลงระยะเดียวกันปีก่อน



* คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในกลุ่มภาคเอเชีย 7 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์ และฮ่องกง

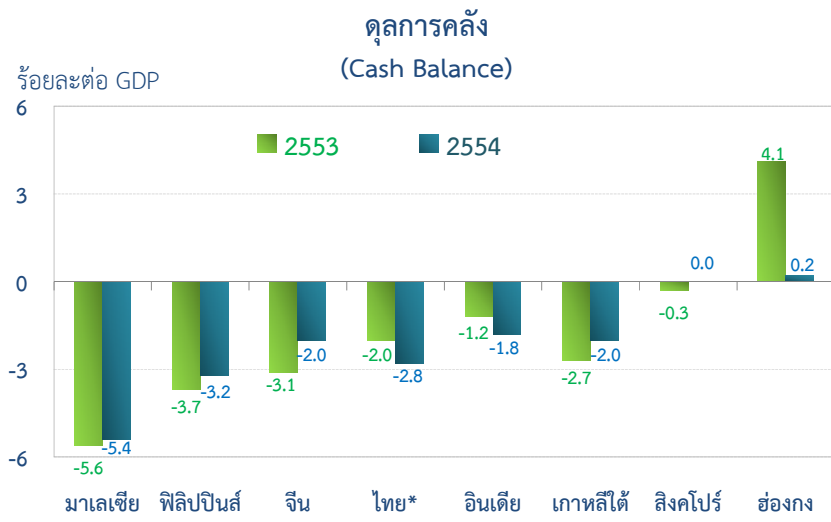
ที่มา: Consensus และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ มีนาคม 2554

เศรษฐกิจไทยมีความจำเป็นในการพึ่งพาแรงกระตุ้นจากภาครัฐน้อยลง

ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น เห็นได้จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2553 ที่ส่วนใหญ่มาจากแรงขับเคลื่อนของภาคเอกชน และเป็นการเติบโตที่กระจายตัวอย่างทั่วถึง ซึ่งแตกต่างจากการฟื้นตัวของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักที่ยังต้องพึ่งพาแรงกระตุ้นจากภาครัฐเป็นสำคัญ

ความจำเป็นของนโยบายการเงินและการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีน้อยลง ขณะที่นโยบายการคลังของไทยในระยะต่อไปยังคงมีบทบาทในการกระตุ้นเศรษฐกิจมากขึ้น ต่างกับหลายประเทศในภูมิภาคที่ลดแรงกระตุ้นจากภาครัฐลงแล้วในปี 2554 ดังนั้น เพื่อให้ทิศทางนโยบายมหภาคเป็นไปอย่างเหมาะสมในภาวะที่ปัจจัยการผลิตตึงตัว นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นจึงมีความจำเป็นน้อยลง

^{1/} ประมาณการ ณ มกราคม 2554



หมายเหตุ: * ประมาณการปี 2554 โดยใช้อัตราเบิกจ่ายร้อยละ 93
ที่มา: IMF Fiscal Monitor ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2553

ภาวะเศรษฐกิจ ปี 2552-2553

	2552	2553				
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น) อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย^{1/}	-2.3	7.8	12.0	9.2	6.6	3.8
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)						
การใช้จ่ายของครัวเรือน	-1.1	4.8	3.9	6.4	5.0	3.8
การใช้จ่ายของรัฐบาล	7.5	6.0	11.0	8.4	3.7	1.8
การลงทุนสินทรัพย์ถาวร	-9.2	9.4	12.1	11.3	7.9	6.4
- ภาคเอกชน	-13.1	13.8	13.8	17.8	14.6	9.2
- ภาครัฐ	2.7	-2.2	6.9	-4.9	-5.4	-3.1
การส่งออกสินค้าและบริการ	-12.5	14.7	16.6	22.3	11.7	9.5
การนำเข้าสินค้าและบริการ	-21.5	21.5	33.3	24.6	21.3	10.4
ด้านอุปทานในประเทศ (การผลิต)						
เกษตร	1.3	-2.2	-2.2	1.5	-4.5	-3.3
อุตสาหกรรม	-6.1	13.9	22.9	17.6	11.6	4.8
ก่อสร้าง	0.4	6.8	7.9	8.0	5.2	6.6
บริการและอื่นๆ	0.0	5.0	7.0	4.1	4.4	4.4
เสถียรภาพในประเทศ						
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	-0.9	3.3	3.8	3.3	3.3	2.8
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	0.3	1.0	0.4	0.9	1.2	1.2
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.5	1.0	1.1	1.3	0.9	0.8
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	3,967	4,282	4,125	4,202	4,231	4,282
สัดส่วนต่อ GDP ณ สิ้นงวด (ร้อยละ)	43.8	42.4	40.8	41.6	41.9	42.4
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)						
ดุลการค้า	19.4	14.0	2.0	4.6	3.3	4.1
ดุลบัญชีเดินสะพัด	21.9	14.8	5.5	1.7	2.0	5.5
ดุลเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	-2.8	15.9	3.8	1.1	8.0	3.1
ดุลการชำระเงิน	24.1	31.3	8.2	4.9	9.3	8.9
เงินสำรองทางการ	138.4	172.1	144.1	146.8	163.2	172.1
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด	75.3	96.9	79.1	81.1	90.1	96.9
สัดส่วนเงินสำรองทางการต่อหนี้ระยะสั้น (ร้อยละ)	4.2	3.7	4.0	4.0	3.9	3.7
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	28.8	34.0	29.5	29.6	32.3	34.0
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	39.3	46.7	40.4	40.6	44.2	46.7
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	44.0	48.2	45.1	45.8	46.7	48.2
ภาคการเงิน (ณ สิ้นระยะเวลา) (พันล้านบาท)						
ฐานเงิน	1,103.3	1,243.3	1,097.4	1,072.0	1,118.1	1,243.3
▲%	6.1	12.7	12.7	9.3	13.7	12.7
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,174.6	1,302.4	1,182.4	1,180.2	1,175.5	1,302.4
▲%	12.8	10.9	14.5	15.1	11.7	10.9
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	10,617.0	11,776.4	10,855.6	10,846.4	11,116.1	11,776.4
▲%	6.8	10.9	6.1	7.0	9.9	10.9
เงินฝากรวมตัวแลกเปลี่ยนของสถาบันรับฝากเงิน ^{2/}	10,434.6	11,565.7	10,748.6	10,744.2	11,010.6	11,565.7
▲%	6.6	10.8	5.7	6.3	9.9	10.8
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันรับฝากเงิน ^{2/}	8,832.7	9,947.0	8,967.8	9,196.7	9,432.7	9,947.0
▲%	3.1	12.6	6.0	8.5	10.8	12.6
อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)						
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน (เฉลี่ยจากอัตราปิดรายวัน)	1.42	1.48	1.25	1.25	1.57	1.83
- ระหว่างธนาคาร (เฉลี่ยจากฐานนิยามรายวัน)	1.34	1.36	1.15	1.15	1.44	1.71
- เงินฝากประจำ 1 ปี ^{3/} (ณ สิ้นเดือน)	0.65-1.00	1.40 - 1.70	0.65-0.75	0.65-0.75	1.10-1.50	1.40-1.70
- ลูกค้านิติ ^{3/} (ณ สิ้นเดือน)	5.85-6.25	6.12-6.50	5.85-6.25	5.85-6.25	6.00-6.38	6.12-6.50
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท:ดอลลาร์ สรอ.)	34.32	31.70	32.88	32.39	31.61	29.99

1/ ณ ราคาคงที่

2/ สถาบันรับฝากเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้น ธนาคารแห่งประเทศไทย

3/ ข้อมูลจาก 5 อันดับขนาดใหญ่